

Руслан О. Бессонов*

МОДЕРНІЗАЦІЯ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Актуальність статті зумовлена тим, що легка промисловість України в умовах повномасштабної війни та поглиблення євроінтеграції опинилася між двома взаємопов'язаними викликами. З одного боку, галузь має зберегти виробничу присутність, зайнятість, податковий внесок і здатність виконувати внутрішні замовлення за умов енергетичних, кадрових, логістичних та сировинних обмежень. З іншого боку, наближення до ринку Європейського Союзу змінює саму логіку конкурентоспроможності, оскільки для текстильної, швейної, взуттєвої та шкіряної продукції дедалі більшого значення набувають простежуваність походження матеріалів, відповідність вимогам екодизайну, цифрове маркування, сталість ланцюгів постачання, якість управління відходами та здатність підприємства підтвердити соціальні й екологічні параметри виробництва. Метою статті є обґрунтування організаційно-економічних напрямів модернізації легкої промисловості України в умовах євроінтеграції з урахуванням воєнних обмежень, зовнішньоторговельних дисбалансів, трансформації вимог ЄС до текстильної продукції та потреби підвищення доданої вартості галузі. Методологія дослідження ґрунтувалася на застосуванні системного, структурно-функціонального, порівняльного та економіко-статистичного підходів, що дозволило розглянути модернізацію не лише як оновлення обладнання, а як зміну моделі розвитку підприємств. У процесі дослідження узагальнено сучасні наукові підходи до розвитку легкої промисловості в умовах війни, євроінтеграції, експортно-імпортних обмежень і зелено-цифрової трансформації. Встановлено, що у 2025 році галузь зберігала значний економічний потенціал, про що свідчать 2219 підприємств, понад 90 тис. зайнятих, 17 708 платників податків та 8,1 млрд грн податкових надходжень, однак її розвиток стримувався імпортним тиском, від'ємним торговельним сальдо на рівні 2,7 млрд дол. США та перевищенням імпорту над експортом у 3,5 рази. Обґрунтовано, що модернізація має спиратися на локалізацію частини сировинних і виробничих ланцюгів, перехід від операційної моделі з низькою доданою вартістю до виробництва складнішої продукції, енергетичну стійкість підприємств, цифрову простежуваність, підготовку кадрів та адаптацію до регуляторних вимог ЄС. Практичне значення результатів полягає у можливості використання запропонованої логіки модернізації підприємствами, галузевими об'єднаннями та органами державної влади під час формування промислової, експортної та євроінтеграційної політики у сфері легкої промисловості.

Ключові слова: легка промисловість; модернізація; євроінтеграція; текстильна продукція; експорт; імпорт; екодизайн; цифровий паспорт продукції; додана вартість; промислова політика.

Табл. 3. Літ. 16.

DOI: 10.32752/1993-6788-2026-1-299-531-540

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-4050-4507>

Ruslan Bessonov

MODERNIZATION OF UKRAINE'S LIGHT INDUSTRY IN THE CONTEXT OF EUROPEAN INTEGRATION

the relevance of the article is determined by the fact that Ukraine's light industry, under the conditions of full-scale war and deepening European integration, is facing two interrelated chal-

---

* State Research Institute of Informatization and Economic Modeling. Ukraine.

lenges. On the one hand, the sector has to preserve production capacity, employment, fiscal contribution and the ability to meet domestic demand despite energy, labour, logistical and raw-material constraints. On the other hand, approximation to the European Union market changes the very logic of competitiveness, since traceability of material origin, compliance with ecodesign requirements, digital labelling, sustainability of supply chains, textile waste management and the ability to verify social and environmental parameters of production are becoming increasingly important for textile, garment, footwear and leather products. The purpose of the article was to substantiate the organisational and economic directions of modernization of Ukraine's light industry in the context of European integration, taking into account wartime constraints, foreign trade imbalances, the transformation of EU requirements for textile products and the need to increase the sector's value added. The research methodology was based on the use of systemic, structural-functional, comparative and economic-statistical approaches, which made it possible to interpret modernization not only as technological renewal, but also as a transformation of the enterprise development model. The study summarizes contemporary scientific approaches to the development of light industry under wartime conditions, European integration, export-import restrictions and green-digital transformation. It was established that in 2025 the sector retained significant economic potential, as evidenced by 2,219 enterprises, more than 90 thousand employees, 17,708 taxpayers and UAH 8.1 billion in tax revenues; however, its development was constrained by import pressure, a negative trade balance of USD 2.7 billion and imports exceeding exports by 3.5 times. The article substantiates that modernization should be based on the localization of part of raw-material and production chains, a shift from low value-added operations to more complex products, enterprise energy resilience, digital traceability, human capital development and adaptation to EU regulatory requirements. The practical significance of the results lies in the possibility of using the proposed modernization logic by enterprises, sectoral associations and public authorities in the formulation of industrial, export and European integration policy for light industry.

Keywords: light industry; modernization; European integration; textile products; export; import; ecodesign; digital product passport; value added; industrial policy.

Peer-reviewed, approved and placed: 22.05.2026

Постановка проблеми. Легка промисловість України належить до тих секторів переробної промисловості, у яких економічна функція безпосередньо поєднується із соціальною та безпековою роллю. Галузь забезпечує зайнятість, підтримує внутрішній ринок споживчих товарів, бере участь у виконанні державних і корпоративних замовлень, формує експортні зв'язки з європейськими партнерами та зберігає виробничі компетентності, потрібні для післявоєнного відновлення промисловості.

Водночас євроінтеграція істотно змінює умови розвитку галузі. Українські підприємства поступово входять у регуляторне середовище, де конкурентна перевага визначається не лише ціною чи швидкістю виконання замовлення, а відповідністю продукції вимогам безпечності, простежуваності, екодизайну, повторного використання матеріалів, належного маркування та відповідального поводження з текстильними відходами. Для легкої промисловості такий перехід означає, що модернізація має охоплювати технології, управління якістю, цифровий облік матеріалів, енергетичну стійкість і нову модель взаємодії з європейськими замовниками.

Воєнний стан посилює складність цього переходу. Підприємства працюють в умовах нестабільної енергетики, подорожчання сировини, дефіциту кваліфікованих кадрів, зміни логістичних маршрутів і скорочення

частини традиційних міжнародних замовлень. Одночасно саме воєнний період виявив здатність галузі до адаптації, перепрофілювання, локальної кооперації та швидкого виконання виробничих завдань. Відтак модернізація легкої промисловості не може бути зведена до закупівлі нового обладнання. Вона має розглядатися як організаційно-економічний процес переходу до більш складної, технологічно керованої та європейськи сумісної моделі виробництва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науковій літературі розвиток легкої промисловості України дедалі частіше розглядається не як вузькогалузєва проблема, а як частина ширшої дискусії про стійкість переробної промисловості, відновлення виробничого потенціалу та інтеграцію українських підприємств у європейські ланцюги доданої вартості. С. М. Бондаренко аналізує функціонування підприємств легкої промисловості у період воєнного стану та підкреслює значення адаптивності бізнес-моделей, збереження виробничих колективів і підтримки внутрішнього попиту [1].

Н. Я. Петришин і Л. С. Ноджак зосереджують увагу на стратегічному управлінні експортно-імпортною діяльністю швейних підприємств в умовах війни. Авторки доводять, що зовнішньоекономічна стійкість підприємств залежить від здатності поєднати гнучкість виробництва, якість контрактної роботи, диверсифікацію партнерів та використання програм підтримки [2]. О. Пахолук, Т. Андрієвич, Д. Мельник і О. Глушенко розглядають перспективи розвитку легкої промисловості у воєнний період та пов'язують їх з модернізацією виробництва, розвитком локальних ланцюгів постачання і впровадженням інноваційних управлінських стратегій [3].

І. М. Козлова, О. Ю. Велика та Н. В. Козлов аналізують особливості стратегічного розвитку підприємств у період воєнного стану, наголошуючи на потребі поєднання короткострокової адаптації з довгостроковим оновленням організаційної моделі [4]. О. Й. Жабинець і О. О. Сухий досліджують проблеми експортоорієнтованого бізнесу регіонів України в умовах війни, що є важливим для легкої промисловості з огляду на її територіальну розосередженість, залежність від логістики та чутливість до зовнішніх ринків [5].

Зовнішньоторговельний вимір євроінтеграції досліджують З. А. Атаманчук і Є. О. Приймак, які показують посилення ролі Європейського Союзу у структурі торгівлі України та водночас наголошують на необхідності підвищення якості українських експортних позицій [6]. У ширшому контексті зеленої трансформації текстильної індустрії важливими є праці, присвячені циркулярності, сталому дизайну, простежуваності матеріалів та екологічним наслідкам швидкої моди [7; 8]. Ці підходи мають пряме значення для українських виробників, оскільки нова регуляторна політика ЄС поступово перетворює екологічні й цифрові вимоги на умову доступу до ринку.

Попри наявність праць, присвячених воєнній адаптації підприємств, зовнішньоекономічній діяльності та загальним перспективам галузі, недостатньо опрацьованим залишається питання комплексної модернізації легкої промисловості України саме в євроінтеграційному вимірі. Потребує поглиблення зв'язок між кількісними параметрами розвитку галузі, зовнішньоторговельними дисбалансами, новими регуляторними вимогами

ЄС та практичними напрямками переходу підприємств до продукції з вищою доданою вартістю.

Метою статті є обґрунтування організаційно-економічних напрямів модернізації легкої промисловості України в умовах євроінтеграції з урахуванням воєнних обмежень, зовнішньоторговельних дисбалансів, трансформації вимог ЄС до текстильної продукції та потреби підвищення доданої вартості галузі.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання дослідження: узагальнити сучасні наукові підходи до модернізації легкої промисловості; оцінити кількісні параметри функціонування галузі у 2024-2025 роках; визначити вплив зовнішньоторговельного дисбалансу на модернізаційні пріоритети підприємств; розкрити євроінтеграційні вимоги до текстильної продукції; обґрунтувати напрями організаційно-економічного оновлення галузі.

Основні результати дослідження. Модернізацію легкої промисловості України доцільно розглядати як перехід від переважно операційної адаптації до стратегічного оновлення виробничої моделі. Операційна адаптація дозволила підприємствам вижити в умовах війни, виконувати термінові замовлення, змінювати асортимент і підтримувати зайнятість. Проте для європейської інтеграції цього недостатньо. Європейський ринок вимагає від виробника здатності підтвердити якість, походження матеріалів, стабільність постачання, екологічність продукції та відповідність правилам поведінки з відходами.

Кількісні параметри галузі свідчать про суперечливе поєднання стійкості й структурної вразливості. З одного боку, галузь зберегла виробничу присутність, значну кількість суб'єктів господарювання та податковий внесок. З іншого боку, торговельний дисбаланс і висока частка імпорту вказують на обмеженість внутрішньої сировинної бази, слабкість частини виробничих ланцюгів та недостатню конкурентну силу української продукції на масовому ринку. Основні кількісні орієнтири, які визначають модернізаційний контекст, систематизовано у табл. 1.

Наведені дані засвідчують, що модернізація галузі має спиратися не лише на підтримку окремих підприємств, а на перебудову системи створення вартості. Зростання податкових надходжень до 8,1 млрд грн у 2025 році демонструє, що навіть за умов війни сектор здатний генерувати публічні доходи. Проте перевищення імпорту над експортом у 3,5 раза означає, що внутрішній ринок значною мірою заповнюється зовнішньою продукцією, а українські виробники втрачають частину потенційної маржі на користь імпортерів ланцюгів поставок.

Структура реалізованої продукції дає змогу точніше визначити, у яких сегментах модернізація може забезпечити найбільший ефект. Найбільшу вагу має виробництво одягу, однак саме цей сегмент часто працює в умовах високої конкуренції, коротких серій, коливання попиту та залежності від імпортерів тканин і фурнітури. Водночас текстильні виробни, шкіряна продукція, трикотаж і взуття формують основу для більш складної спеціалізації, якщо вони будуть пов'язані з дизайном, технічними матеріалами, сертифікацією,

локальними постачальниками й цифровою простежуваністю. Розрахунок орієнтовного обсягу підсегментів на основі офіційної структури 2024 року наведено у табл. 2.

Таблиця 1. Кількісні параметри функціонування легкої промисловості України у 2024-2025 роках, складено автором за даними Укрлеапрому та Державної служби статистики України [12; 13]

Показник	Значення	Аналітичне значення для модернізації
Обсяг реалізованої продукції легкої промисловості, 2024 р.	47 279,8 млн грн без ПДВ	Показує масштаб галузевого виробництва за останній повний рік деталізованої структури
Кількість підприємств галузі, початок 2025 р.	2219 підприємств	Підтверджує збереження виробничої мережі попри воєнні обмеження
Зайнятість, початок 2025 р.	понад 90 тис. працівників	Свідчить про значення галузі для ринку праці та соціальної стійкості
Податкові надходження до Зведеного бюджету	3,4 млрд грн у 2021 р.; 8,1 млрд грн у 2025 р.	Зростання у 2,38 рази вказує на фіскальну роль сектору та часткову детінізацію
Кількість платників податків у секторі, 2025 р.	17 708 платників	Характеризує широкую підприємницьку базу галузі
Внесок фізичних осіб-підприємців, 2025 р.	1,0 млрд грн	Показує значення малого бізнесу для галузевої стійкості
Пошкоджені або зруйновані підприємства	понад 30 підприємств	Відображає втрати виробничого потенціалу та потребу у відновленні
Зовнішньоторговельний дисбаланс, 2025 р.	імпорт перевищує експорт у 3,5 рази; від'ємне сальдо 2,7 млрд дол. США	Обґрунтовує потребу в імпортозаміщенні, експортній диверсифікації та підвищенні доданої вартості

Структурні дані показують, що найбільша частина виробничого обсягу зосереджена у сегментах, де конкуренція з імпортом є найбільш відчутною. Тому технологічне оновлення має бути пов'язане не тільки з продуктивністю праці, а й зі здатністю підприємства створювати ринково впізнаваний продукт. Для цього потрібні дизайн-центри, цифрове конструювання, автоматизоване розкроювання, управління малими серіями, контроль якості, сертифікація матеріалів і розширення контрактів із європейськими замовниками.

Євроінтеграція суттєво змінює зміст галузевої модернізації. Текстильна стратегія ЄС формує до 2030 року орієнтир на довговічну, придатну до ремонту й перероблення продукцію, значною мірою виготовлену з перероблених волокон і без небезпечних речовин. Регламент ЄС 2024/1781 про екодизайн сталих продуктів створює правову основу для цифрового паспорту продукції та деталізованих вимог до товарів. У 2025 році набули чинності оновлені правила щодо текстильних відходів, які посилюють вимоги до роздільного збирання, сортування і відповідальності виробників.

Таблиця 2. Структура реалізованої продукції легкої промисловості України у 2024 році, складено і розраховано автором за даними Укрлеапрому щодо структури обсягу реалізованої продукції легкої промисловості України у 2024 році [12]

Підсегмент	Частка, %	Орієнтовний обсяг, млн грн	Модернізаційний висновок
Виробництво одягу (крім хутряного)	44,0	20 803,1	Ключовий сегмент, де модернізація має поєднувати дизайн, швидкість виробництва і серійність
Виробництво інших текстильних виробів	26,0	12 292,7	Перспективний напрям для технічного, медичного, домашнього та спеціалізованого текстилю
Дублення шкір, виробництво сумок, оздоблення шкіри	15,0	7 092,0	Сегмент із потенціалом нішевого експорту та брендової диференціації
Виробництво трикотажного та в'язаного одягу	7,0	3 309,6	Напрямок гнучкого виробництва з потенціалом коротких серій і локальних брендів
Виробництво взуття	4,0	1 891,2	Сегмент, що потребує захисту від демпінгового імпорту та оновлення технологій
Ткацьке виробництво	3,0	1 418,4	Базова ланка для зниження залежності від імпортованих матеріалів
Інші напрями	1,0	472,8	Резерв для диверсифікації та спеціалізованих виробництв

Отже, українським підприємствам потрібно готуватися не до формального експорту, а до роботи в системі доказової відповідності продукції. Відповідні регуляторні орієнтири узагальнено у табл. 3.

З огляду на наведені орієнтири, модернізація легкої промисловості має бути багатомірною. Перший напрям пов'язаний з виробничо-технологічним оновленням. Йдеться про автоматизоване проектування, цифрове лекалювання, розкрій з мінімізацією відходів, енергоощадне обладнання, сучасні швейні системи, контроль якості в реальному часі та застосування матеріалів з підтвердженим походженням. Такий напрям безпосередньо відповідає проблемі зростання собівартості, перебоїв із постачанням і потреби виконувати короткі серії продукції.

Другий напрям стосується локалізації і кооперації. Високий імпортований тиск не можна подолати лише митними заходами. Потрібне формування внутрішніх і регіональних ланцюгів постачання тканин, нетканих матеріалів, фурнітури, взуттєвих компонентів, пакування та сервісів з ремонту обладнання. Перевага такої логіки полягає у зменшенні валютних ризиків, скороченні строків виконання замовлень і підвищенні гнучкості виробництва.

Третій напрям охоплює цифрову та регуляторну готовність до європейського ринку. Українські підприємства мають переходити від

традиційної моделі документообігу до системи простежуваності, у якій кожна партія продукції пов'язана з даними про матеріали, постачальника, склад, умови виробництва, сертифікати, екологічні характеристики й можливості повторного використання. Без такого переходу цифровий паспорт продукції та вимоги екодизайну можуть стати неможливістю, а бар'єром для експорту.

Таблиця 3. Євроінтеграційні регуляторні орієнтири модернізації легкої промисловості України, узагальнено автором за матеріалами Європейської комісії, EUR-Lex, Міністерства економіки України та Укрлеапрому [9; 10; 11; 14; 15]

Регуляторний орієнтир	Період	Зміст вимоги	Наслідок для підприємств
Стратегія ЄС щодо сталого та циркулярного текстилю	орієнтир до 2030 р.	Текстиль на ринку ЄС має бути довговічним, придатним до ремонту і перероблення, без небезпечних речовин, із більшою часткою перероблених волокон	Потрібні екодизайн, контроль складу матеріалів, розвиток переробки текстилю та документування походження сировини
Регламент (ЄС) 2024/1781 про екодизайн сталих продуктів	чинний з 2024 р.	Створює рамку для вимог екодизайну та цифрового паспорта продукції для пріоритетних груп товарів	Необхідні цифрові бази даних щодо матеріалів, виробничих партій, постачальників і характеристик продукції
Директива (ЄС) 2025/1892 щодо відходів, включно з текстилем	2025 р.	Посилює правила поводження з використанням текстилем і текстильними відходами та передбачає відповідальність виробників	Потрібні системи збору, сортування, повторного використання, переробки та партнерства з операторами відходів
Завершення режиму автономних торговельних заходів ЄС для України	5 червня 2025 р.	Повернення до більш структурованого режиму торгівлі з урахуванням правил Угоди про асоціацію та подальших домовленостей	Експорт має спиратися на відповідність стандартам, сертифікацію, контрактну надійність і підвищення доданої вартості
Посилення контролю за маловартісним імпортом у ЄС і дискусія щодо аналогічних рішень в Україні	2025-2027 рр.	Спрямовано на зменшення нерівних умов між локальними виробниками та великими онлайн-платформами імпорту	Для України актуальним є податково-митне вирівнювання умов конкуренції на внутрішньому ринку

Четвертий напрям пов'язаний з людським капіталом. Легка промисловість залишається трудомісткою галуззю, тому модернізація неможлива без оновлення професійної освіти, коротких програм підготовки операторів сучасного обладнання, дизайнерів-конструкторів, технологів з якості, фахівців з матеріалознавства, експортного менеджменту та

комплаєнсу. Участь України в європейських освітньо-галузевих ініціативах може бути використана для швидшого оновлення компетентностей.

П'ятий напрям полягає у зміні державної промислової політики щодо галузі. Підтримка має орієнтуватися не лише на компенсацію втрат, а на інвестиційне оновлення. Найбільш результативними можуть бути програми доступного кредитування модернізаційних проєктів, часткова компенсація вартості енергоощадного обладнання, підтримка сертифікації для виходу на ринок ЄС, розвиток індустріальних і крафтово-виробничих майданчиків, а також податково-митне вирівнювання умов конкуренції з імпортом, який заходить на ринок через дрібні відправлення або занижену митну вартість.

Отже, модернізація легкої промисловості України в умовах євроінтеграції є не технічним, а інституційно-виробничим процесом. Її результатом має стати не лише зростання випуску продукції, а перехід галузі до моделі, у якій підприємства здатні одночасно відповідати європейським стандартам, утримувати внутрішній ринок, нарощувати експорт і створювати більшу частку доданої вартості всередині країни.

Висновки. У ході дослідження обґрунтовано, що модернізація легкої промисловості України в умовах євроінтеграції має розглядатися як комплексне оновлення технологічної, організаційної, регуляторної та ринкової моделі галузі. Вона не може обмежуватися закупівлею обладнання, оскільки вихід на європейські ринки дедалі більше залежить від здатності підприємства підтверджувати якість, сталість, походження матеріалів, екологічні параметри та простежуваність продукції.

Аналіз кількісних показників засвідчив, що у 2025 році легка промисловість зберігала значний економічний потенціал. Наявність 2219 підприємств, понад 90 тис. зайнятих, 17 708 платників податків та 8,1 млрд грн податкових надходжень свідчить про її важливість для зайнятості, внутрішнього виробництва й фінансової стійкості. Водночас перевищення імпорту над експортом у 3,5 рази та від'ємне сальдо 2,7 млрд дол. США показують, що галузь потребує не лише підтримки, а й структурного переорієнтування на продукцію з вищою доданою вартістю.

Встановлено, що найбільший модернізаційний потенціал зосереджений у виробництві одягу, інших текстильних виробів, шкіряної продукції, трикотажу і взуття. Саме ці сегменти потребують поєднання цифрового конструювання, автоматизованого розкроювання, контролю якості, локалізації матеріалів, енергоощадності та виходу на нішеві європейські ринки. Умовою успіху є перехід від моделі цінової конкуренції до моделі спеціалізації, контрактної надійності, дизайну, сертифікації та виробничої гнучкості.

Доведено, що євроінтеграційні вимоги до текстильної продукції формують новий тип модернізаційного тиску на українські підприємства. Екодизайн, цифровий паспорт продукції, роздільне збирання текстильних відходів, відповідальність виробника та простежуваність матеріалів мають бути інтегровані у виробниче планування вже на етапі розроблення продукту. Підприємства, які не підготуються до цих вимог, ризикують втратити конкурентні позиції навіть за наявності виробничих потужностей.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні прикладної методики оцінювання модернізаційної готовності підприємств легкої промисловості до вимог ринку ЄС. Така методика має охоплювати технологічний рівень виробництва, частку локалізованої сировини, енергетичну стійкість, експортну диверсифікацію, цифрову простежуваність, відповідність вимогам екодизайну та здатність підприємства працювати в європейських ланцюгах доданої вартості.

1. Бондаренко С. М. Функціонування підприємств легкої промисловості України у період воєнного стану. Журнал стратегічних економічних досліджень. 2024. № 3. С. 18-27.

2. Петришин Н. Я., Ноджак Л. С. Особливості стратегічного управління експортно-імпортною діяльністю швейних підприємств в умовах війни. Ефективна економіка. 2024. № 11. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.11.85>

3. Пахолук О., Андрієвич Т., Мельник Д., Глушенко О. Перспективи розвитку легкої промисловості України у період воєнного стану. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2025. № 6. С. 139-144. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-348-6-20>

4. Козлова І. М., Велика О. Ю., Козлов Н. В. Особливості стратегічного розвитку підприємств в умовах воєнного стану. Бізнес Інформ. 2023. № 5. С. 134-140. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-5-134-140>

5. Жабинець О. Й., Сухий О. О. Проблеми експорторієнтованого бізнесу регіонів України в умовах війни та основні шляхи їх вирішення. Бізнес Інформ. 2023. № 2. С. 39-45. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-2-39-45>

6. Атаманчук З. А., Приймак Є. О. Зовнішня торгівля України з країнами ЄС на сучасному етапі. Бізнес Інформ. 2025. № 2. С. 39-46. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-2-39-46>

7. Niinimäki K., Peters G., Dahlbo H., Perry P., Rissanen T., Gwilt A. The environmental price of fast fashion. *Nature Reviews Earth & Environment*. 2020. Vol. 1. P. 189-200. DOI: <https://doi.org/10.1038/s43017-020-0039-9>

8. Hedrich S., Janmark J., Langguth N., Magnus K., Strand M. Scaling textile recycling in Europe—turning waste into value. *McKinsey & Company*. 2022. URL: <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/scaling-textile-recycling-in-europe-turning-waste-into-value>

9. European Commission. EU Strategy for Sustainable and Circular Textiles. 2022. URL: https://environment.ec.europa.eu/strategy/textiles-strategy_en

10. Regulation (EU) 2024/1781 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for sustainable products. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj/eng>

11. Directive (EU) 2025/1892 of the European Parliament and of the Council of 10 September 2025 amending Directive 2008/98/EC on waste. URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202501892

12. Структура обсягу реалізованої продукції легкої промисловості України у 2024 році. Укрлегпром. 2025. URL: <https://ukrlegprom.org/ua/news/struktura-obsyagu-realizovanoji-produkciyi-legkoji-promyslovosti-ukrayiny-u-2024-roczji/>

13. Укрлегпром визначив ключові пріоритети галузі на 2026 рік: підсумки засідання Правління. Укрлегпром. 2026. URL: <https://ukrlegprom.org/ua/news/ukrlegprom-vyznachyvy-kluchovi-priorytety-galuzi-na-2026-rik-pidsumky-zasidannya-pravlinnya/>

14. Огляд експорту та імпорту товарів груп 61-64 у 2024 році. Укрлегпром. 2025. URL: <https://ukrlegprom.org/wp-content/uploads/oglyad-ekspolrtu-importu-1.pdf>

15. До уваги експортерів: режим торгівлі з ЄС після 05 червня 2025 року. Міністерство економіки України. 2025. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail/12b51c62-ac3d-40ad-93e2-75245ef87a04>

16. Зовнішня торгівля України товарами: підсумки 2025 року. Національний інститут стратегічних досліджень. 2026. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/zovnishnya-torhivlya-ukrayiny-tovaramy-pidsumky-2025-roku>

1. Bondarenko, S. M. (2024). Funktsionuvannia pidpriemstv lehkoi promyslovosti Ukrainy u period voiennoho stanu [Functioning of light industry enterprises of Ukraine during martial law]. *Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen*, 3, 18-27 [in Ukrainian].
2. Petryshyn, N. Ya., & Nodzhak, L. S. (2024). Osoblyvosti stratehichnoho upravlinnia eksportno-importnoiu diialnistiu shveinykh pidpriemstv v umovakh viiny [Features of strategic management of export-import activities of sewing enterprises under war conditions]. *Efektivna ekonomika*, 11. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.11.85> [in Ukrainian].
3. Pakholiuk, O., Andriievych, T., Melnyk, D., & Hlushenko, O. (2025). Perspektyvy rozvytku lehkoi promyslovosti Ukrainy u period voiennoho stanu [Prospects for the development of Ukraine's light industry during martial law]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, 6, 139-144. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-348-6-20> [in Ukrainian].
4. Kozlova, I. M., Velyka, O. Yu., & Kozlov, N. V. (2023). Osoblyvosti stratehichnoho rozvytku pidpriemstv v umovakh voiennoho stanu [Features of strategic development of enterprises under martial law]. *Biznes Inform*, 5, 134-140. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-5-134-140> [in Ukrainian].
5. Zhabynets, O. Y., & Sukhyi, O. O. (2023). Problemy eksportoorientovanoho biznesu rehioniv Ukrainy v umovakh viiny ta osnovni shliakhy yikh vyrishennia [Problems of export-oriented business in Ukrainian regions under war conditions and main ways to solve them]. *Biznes Inform*, 2, 39-45. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2023-2-39-45> [in Ukrainian].
6. Atamanchuk, Z. A., & Pryimak, Ye. O. (2025). Zovnishnia torhivlia Ukrainy z krainamy YeS na suchasnomu etapi [Ukraine's foreign trade with EU countries at the present stage]. *Biznes Inform*, 2, 39-46. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-2-39-46> [in Ukrainian].
7. Niinimäki, K., Peters, G., Dahlbo, H., Perry, P., Rissanen, T., & Gwilt, A. (2020). The environmental price of fast fashion. *Nature Reviews Earth & Environment*, 1, 189-200. <https://doi.org/10.1038/s43017-020-0039-9>
8. Hedrich, S., Janmark, J., Langguth, N., Magnus, K., & Strand, M. (2022). Scaling textile recycling in Europe-turning waste into value. McKinsey & Company. <https://www.mckinsey.com/industries/retail/our-insights/scaling-textile-recycling-in-europe-turning-waste-into-value>
9. European Commission. (2022). EU Strategy for Sustainable and Circular Textiles. https://environment.ec.europa.eu/strategy/textiles-strategy_en
10. European Parliament and Council of the European Union. (2024). Regulation (EU) 2024/1781 establishing a framework for the setting of ecodesign requirements for sustainable products. <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1781/oj/eng>
11. European Parliament and Council of the European Union. (2025). Directive (EU) 2025/1892 amending Directive 2008/98/EC on waste. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202501892
12. Ukrlehprom. (2025). Struktura obsiahu realizovanoi produktsii lehkoi promyslovosti Ukrainy u 2024 rotsi [Structure of sold light industry products in Ukraine in 2024]. <https://ukrlegprom.org/ua/news/struktura-obsyagu-realizovanoi-produktsiyi-legkoyi-promyslovosti-ukrayiny-u-2024-rotsi/> [in Ukrainian].
13. Ukrlehprom. (2026). Ukrlehprom vyznachyv kluchovi priorytety haluzi na 2026 rik [Ukrlehprom identified key sector priorities for 2026]. <https://ukrlegprom.org/ua/news/ukrlegprom-vyznachyv-kluchovi-priorytety-galuzi-na-2026-rik-pidsumky-zasidannya-pravlinnya/> [in Ukrainian].
14. Ukrlehprom. (2025). Ohliad eksportu ta importu tovariv hrup 61-64 u 2024 rotsi [Review of exports and imports of goods under groups 61-64 in 2024]. <https://ukrlegprom.org/wp-content/uploads/oglyad-eksportu-importu-1.pdf> [in Ukrainian].
15. Ministry of Economy of Ukraine. (2025). Do uvahy eksporteriv: rezhyim torhivli z YeS pislia 05 chervnia 2025 roku [For exporters: trade regime with the EU after 5 June 2025]. <https://me.gov.ua/Documents/Detail/12b51c62-ac3d-40ad-93e2-75245ef87a04> [in Ukrainian].
16. National Institute for Strategic Studies. (2026). Zovnishnia torhivlia Ukrainy tovaramy: pidsumky 2025 roku [Ukraine's foreign trade in goods: results of 2025]. <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/zovnishnya-torhivlya-ukrayiny-tovary-pidsumky-2025-roku> [in Ukrainian].